

*Not affixed
Cantho 20/4/21
L'administration
Thur*

archives

DEPOT LÉCAL
JEUDI 28 AVRIL 1921

NĂM THỨ NĂM. — SỐ 211

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU'

AN HÀ NHỰT BÁO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction — Rédaction — Administration — Boulevard Delanoue, CANTHO

TỔNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

Chủ bút: PHAM-KỶ-XUÔNG

BẢN NHỰT TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-PHÁP

BỘN CHỮ LANGSA

BỘN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM..... 5 00
SÁU THÁNG..... 3. 00
BỘN LÃ MỖI SỐ..... 0. 10

TRỌN NĂM..... 3 00
SÁU THÁNG..... 2 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM..... 7 00
SÁU THÁNG..... 4. 50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết tho
M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.
Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

MỸ KỸ

TRUONGNG-GOC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc. số 16, ngang nhà hàng Mottet - SAIGON

Kính cáo cũng chư Quới-khách dặng hay, tiēm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng mỏ thung, bằng cây—có chạm bằng đồng, cũng chạm nhơn hiệu—có làm mỏ bia chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn, uhm—hình người mã vè: vè bằng dấu sớ vè bở vè nước thuốc màu, hay là bằng mực tầu, hoặc bằng viết chì than—họa biển, lền, tranh sơn thủy—theo rap hát—khắc bình chơn dung vò bản đồng, bằng đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá tiền về món chi xin gởi thơ cho tôi, tôi sẽ gởi cáo-bạch(Catalogue).

TRUONG-NGOC-CIU. Cầu khải.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà Ấn-quán, Tại Cánhthor, tạo sáng đến rày, Lục-châu quân-tử. ơn dày Mãn-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở, Máy sấm thêm, thấy thơ tin rờng, Lảnh in chi thấy đẹp xong, Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng (thiệp-tan

Goa, số, hộ, làm cặng kỹ lưỡng, Chắc lại bền chẳng nhượng của người Nói chi sách dặng thì thôi! Lưng da, lưng bở, để đời ít hư. Sách in sáng, tinh từ, Kim Túy, Tư diển cùng Sứ ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham, Cách thi hành án, thiết làm rất hay. Thước, viết nghiên sáng đây đủ bằng Thiếu chi đầu giấy láng, mực ngời; Chuộc trao, nào phải nhữg lời.

Sang chơi t chuyển xin mời các ông Tuy vật liệu, nay không dễ dũ, Bốn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng nài, Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn. An-HàẤn-Quán Bđ Delanoue Cánh-thor Đồn kinh.

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên lưu truyền cho hậu thế là bốn:

TUÔNG KIM THẠCH KỶ DUYÊN của một nhà đại gia văn chương là ông; Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà Monsieur-Đỗ-văn-Y N. 80Rue d'Espagne và Rue Catinat N. 95 Saigon Gia mỗi quyển là 0\$80

Cáo bạch

Có bán cặng viết "PORTE PLUMES à RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiệt cao "PLUMES EN OR CONTRÔLE"

14k không sét không mòn Cókhâu(AGRAP) một đầuthibút viết, còn đầu kia thì viết chì PORTEMINE) có phu thêm 1 hộp nhỏ đựng năm cọng chi để thay. Cây viết này nếu gln giữ xài mười năm không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết này giống theo cặng viết năm cật, một đồng đokhách

Mua vè, nên xài không dặng không xứng đáng với đồng tiền thì trả lại Bốn hiệu sẽ trả v tiền lại đủ Giá một cây là (có hộp có Comptegoutte

giá 4\$50

Mua nguyên lờ vè bán lại cặng tinh giá nhẹ hơn nhiều.

Cũng có trữ bán mực stylographique bleueblack thứ tốt.

giá m 01 ve 0\$50 là

Nhà-In An-Hà CANTHO

NOUVELLE BOULANGERIE Française Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL Cantho

Kính cặng quý ông, quý bà rờ: Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiēm đóng giấy hiệu TÂN-TUANG ở đường tòa Cánhthor.

Bánh của tiēm tôi làm một ngày 2 lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều lờ chừng 1 giờ ra một kỳ bánh mới nư

Tôi làm như vậy dặng có bánh mì nóng, dòn, thơm cho quý ông quý bà dùng cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigou 1 có làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ lắm, nay tôi đến Cánhthor tôi cũng cứ giữ cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi hàng luôn luôn

Xin quý ông, quý bà mua thử tại biết chớ không phải lời chuốt ngọt Nay kính Chan-Hưng-Thai

Nhà Hàng hậu giang tại Mỹto

KÍNH

Trình cặng đồng bang quý khách dặng hay: Hàng-Hậu-giang là hàng của người Annam trong tỉnh và Langsa chung lập tại-Mỹtho, nơi đường mé sông, gần cầu Tàu lườn đá khai trương bán dặng mấy tháng nay. Cuộc thương mại của Hàng, cặng ngày càng tấn phát, cặng nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa, hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều, lảnh, xuyên, nhuộm thiệt tốt, dù giầy, đèn, xà bông, thuốc hút, đồng hồ vàng, bạc, hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ hàng hoá-khác nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quý khách có dám tiệp chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng thì rờ biết.

Xin quý Khách nhớ một điều là Hàng này của người đồng chương ta công lao lập ra. Mua một món chi giùm cho Hàng đầu nhõ mơn bực nào, thì cặng là giúp cho người quê hương đến cuộc tranh tạc và sống tại quốc. Đó là

gương lờ có người Nam ta, để cách nhà em nương theo mà lần bước vào cuộc lý tài, bầu dặng tranh chút lợi quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng bang ta sẽ cùng hưởng mỗi lợi trong bốn xứ.

Nay kính, Quán Lý Hậu-giang dương hàng Mỹtho. Nguyễn-lân-Thạnh.

Ngò cặng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán thứ Carnet để dặng giấy bạc mới bày như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quý vị nên mua 1 cái để dùng dặng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà tho Nhà in Hậu giang Khu cảo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhứt được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xặng mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã sông Vajco cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa bết; lại sáng trong đất có mười ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất khác kể cận với hai sở ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao gia bán.

Hai sở ruộng của quan Giám-đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn giạ.

Ai muốn mua hai sở đất ấy xin gởi thơ cho quan Giám-đốc Quesnel đến Saigon, hay là gởi cho sở Nhứt-trình An hà tại Cánhthor mà thương nghị, và tại xem bản đồ thì hiểu rờ

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MAI ADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

Obtenez le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedrol, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARI, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LỢNG-LONG

Tự Nguyễn long Thao

Ở lại chợ Lái-thieu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ bản ăn dài mặt gỗ liền từ 1-40 cho đến 2-20, bề ngang 0-80 cho đến 1-15; bản ăn chế kiểu từ linh (long, lân, quý, phụng), bản ăn cửa cửa 1, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bản ăn mặt đá, bản tròn mặt cốt xây, chường chạm tam lân từ 1-55, có thứ 5 trụ góc chạm giấy lá tây, bản rượu (table d'apéritif), bản khách (table de salon), bản viết (bureau) bản cửa mặt (table de toilette) bản ngựa, lá ăn tam, lá...

ao kiến, từ thợ cần bẻ liền thành 1 ở kiến và sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dân, và có đủ thứ đồ tiện: những là chường đèn, đài hộp, khay, kỷ, văng mặt, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời trổn bên, chắc chắn và bán giá...

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm ngành có bán đồ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ trổn đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân-du xui ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm xướng hoặc là đặt món coi công dọn trong nhà thì lời sẵn lòng mà làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chủ trại mộc

AN HÀ NHỰT BẢO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Con đường sinh hoạt ngày nay	6— Tình đời hay xây đời
2— Nghĩa-trung Cantho	7— Nhân dân
3— Bàn về cách hát bội Annam	8— Văn uyên
4— Nhà thương Omôn	9— Nam-kỳ thời sự
5— Tự do diễn dăng	10— Oan-truyền Ngọc-Hạnh

CON ĐƯỜNG SINH HOẠT NGÀY NAY

(Tiếp theo)

Trước kia ký giả đã nói rằng: trong thời buổi này sự sinh-kế của ta lấy làm eo hẹp là vì tiến bộ còn chậm trễ quá để cho các nước họ chen lấn ép đè nhau, mà nông nổi biết thời ta phải chịu.

Vấn đề về «Con đường sinh hoạt» thì chẳng chỉ khác hơn là: sĩ, nông, công, thương. Vậy xin cứ tuân tự mà noi, để sơ giải cho chư tôn lưu ý.

Sự học của dân ta buổi này xem ra có cơ thịnh phát lắm. Những học-sinh đã vượt khỏi các trường trung-dã, hoặc cao-dã, được bằng cấp tốt nghiệp rồi thì dễ mà kiếm chỗ làm ăn. Chỉ ở những trò ở lớp sơ đẳng, chẳng may lỡ bước công danh thì chỉ có về mà báo cơm cha mẹ. Nói rằng muốn kiếm việc làm thì chính nghĩ không phải là dễ kiếm. Ngay như trước mặt ký giả đã trông thấy— khi vừa có một

chỗ nào trống— tức đã thấy chẳng biết bao nhiêu là lá đơn, đem trình để xin vào giúp việc. Thậm chí— như ở Saigon— hằng ngày xét ra không biết bao nhiêu người bỏ hồ đơn 'roug túi, thả dất vơ theo các nhà buôn.

Nếu ta thấy thế mà vội trách lên rằng: người mình còn mê mẩn trong vòng si-hoạn, thì thật là lầm. Không mê vòng si-hoạn tức cũng phải mê, mà đâu có nhiệt tâm về thương mại công nghệ thế nào thì cũng khó mà nhiệt tâm cho dặng. Có tiền thì làm gì chẳng dễ, thế mà làm cơ rỗng rảnh không ra mở đây thì mới nghĩ cho sao? Ở nhà vẫn phải chịu lúng túng khó khăn, kiếm việc làm ăn thì chưa tiền, vì bằng so sánh với những nước văn minh, ngay như nước Đại-Pháp, dân làm người có cấp bằng tài năng, sự học thực thật là hoạt bát, nhưng công còn ra làm nghề như đánh xe, làm vườn, cây ruộng v.v.v., đường ấy thì e cũng khó coi chăng...

Bởi nước ta chưa phải được văn minh phong tục còn hẹp hòi, nên cho những người có học dẫu ít dẫu nhiều, thì chỉ

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LAI GIÁ RẺ HƠN CÁC THUỐC KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

quyết làm những việc nhẹ nhàn là cầm
cây viết, vì bằng không cầm cây viết thì
thà chịu bó tay chứ chẳng lẽ nào đành
ra mà gánh vác những điều khổ sở giải
dầu như thế. Văn biết dầu nghề nào
cũng vậy miếng là khỏi như danh giá,
khỏi trái với lương tâm, kiếm được
đồng tiền thì tốt.

Nhưng nghĩ ra: nếu bảo làm những
việc mà người có học thức trong nước
chưa hề làm thì chắc không ai giám!
Thật vậy! sự không ai giám ấy cứ vì
công lý mà luận thì tưởng cũng chưa
phải là què.

Những hạng người đã dờ dạc, chìm
nổi trên biển trần như thế, thử đếm
biết bao nhiêu, thương thay, không
những không giúp ích cho xã hội được
điều gì; mà cực nổi kim còm ăn còn

khó!

Nói qua nghề làm ruộng trong Đông-
Pháp ta thì chỉ xứ Nam-kỳ là đất còn
hoang nhiều lắm. Dân xứ Bắc-kỳ làm
nghề gì tiền công cũng rẻ, sự rẻ này
tức là thừa thãi hơn công — vậy theo
như lời các báo đã bàn — thì chẳng
chi hay hơn là sự dời dân Bắc vào
Nam, lẽ ấy cố nhiên, ký giả không còn
phải thất công bàn lại nữa.

Tóm luận thì các công cuộc làm
ăn của ta mà trở ngại là cũng do nơi
nhiều cái nguyên lý, không thể nào kể
hết được.

Điện tín ngày 12 Avril 1921 này cho
hay rằng: quan Thuộc-địa Thượng-thor
Albert Sarraut tại Chánh-quốc đã xin
lâm điều cần ích cho xứ Đông-Pháp;
như là: sắp đặt lại các cửa: Saigon, Cho-

có hãng ngành và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Descours & Cabaud

PRODUITS METALLURGIQUES

Vốn 40 triệu quan

Số 1, Quai de Belgique Saigon

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng tía.
Cây uông, cây xới đất, cúp, rựa, cuốc, ván... ván...

Xương sắt (Tro vôi ruộng)

Đồ dùng cho nhữn người làm việc làm.

Đồ dùng cả nhà, sắt: để dùng đúc sạng, dĩa.

Ciment Tonkin (có trữ bán tại hãng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đồ thứ bơm
(pompes) ống dẫn: và sắc, xe rửa và đường rầy hiệu Décauville (matériel Décauville)
Điện cơ, bù lơn (houlons), giấy kẽm, mảnh mảnh đúc, dây cables, giấy gai
ví xe bò, sắc làm nhà, đồ dùng trong nhà bằng các ván, mảnh mảnh sơn
dầu trong, đèn khí đá. Tủ sắc tốt không cháy và cạy khóa không được hiệu 'Le
Gaulois' tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

lon, Haiphong, Tourane và Quàng-châu-
Vân. Đào thêm kinh trong Nam-kỳ, kim
cách thế mà phòng ngừa bão lụt, làm
thêm đường sá, cất nhà-thương Saigon
Cholon v...v...

Ngoài các điều ấy ngài lại xin lập
đường xe lửa từ Annam đi Lào, từ
Saigon giáp ranh Xiêm, từ Saigon
thăng Tourane và cho xong khoản Vịnh
đến Đông-hà. Hạng từ 10 năm đến 15
năm trở lại thì khởi công.

Mong rằng: các công cuộc bạo đại
này mau thi-thử như là lập đường xe
lửa để ta khỏi trở ngại về con đường
giao dịch vì đường giao-dịch càng
thuận tiện chừng nào, người mình càng
lui tới dễ chừng nào thì các việc làm
ăn càng mở mang, việc làm càng mở
mang thì cái tương lai của nước nhà
ta càng được tiến lên, mà nhiều hậu
chúng dân cũng khỏi phải than phiền
vì nông nổi sinh nhai eo-hẹp nữa.

T. Q. TIỀN

Nghĩa-trùng Cánhtho

Bổn-báo chúng tôi rất may mắn mà
được tin cho liệt vị khán quan, như là
những vị cư ngụ tại Cánhtho này rằng:
Cuộc lập Nghĩa-trùng Cánhtho mà chúng
tôi đã nói trong mấy kỳ báo trước, nay
đã thấy về lập hầu xong. Ấy cũng bởi
nhờ ơn quan lớn Đốc-phủ Chủ-quận
Châu-thành, thấy Chánh-tổng Định-báo
sở tại và ông Đẩu-hội Khuyến-học-hội
đem lòng sốt-sắng trong cuộc này. Thấy
Chánh-tổng Định-báo đang dốc sức cho
thợ chế tạo một cái nhà Am-công, kiểu
cách theo kim thời, rất tiện dụng cho
kẻ đạo người ngoại. Nhà Am-công này
sở tồn chẳng ít, chúng tôi đã lược thuật
trong An-hà số 203 ngày 3 Mars 1921
rồi, vậy chừng công việc tạo huân tất
chúng tôi sẽ tỏ ra chính-chẩn cho khán
quan xem.

Đây xin biên những lời châu ngọc của
quan lớn Chủ-quận Châu-thành tỏ cùng
chúng tôi trong cuộc lập Nghĩa-trùng
Cánhtho ra đây tường chứng phải là

chẳng ích vậy. N. ai tỏ rằng: cuộc phước thiện này ngai để ý làm đã lâu, lúc ngai còn trấn nhậm quận này kỳ trước. Việc đang bàn tính chưa rồi, kể ngai đặc lệnh thuyền nhậm quận Cà Mau, rồi sang quân châu-thành Mỹ Tho. Nên khi ngai trở về tái nhậm Cánhơ, ngai cũng t. h lập Nghĩa-trung cho thành tựu, bởi chương một việc của ngai đã khởi đầu bày vẽ. Nay ngai thấy báo An-Hà, thật là vì công ích, đã gia tâm nhắc-nhớ cổ động trong mấy kỳ báo rồi đó, về công cuộc lập Nghĩa-trung, thì ngai rất đẹp mà thấy cái sở kiến lược đồng của một tờ báo trong bốn xứ, ngai tính cuộc Nghĩa-trung này chẳng cần kêu hội rồi cử ban hội mà lập, vì có ban hội phải làm cho đủ phép-tắc kiểu cách theo hội, phải xin quan trên chứng kiến y phê mới được; chỉ bằng để cho làng sở tại Tân-an đứng lập gọi là Nghĩa-trung của làng (cimetiere du village), tưởng đã tiện việc lại đặng vững bền đời đời, ý kiến này những hàng trí-thức ở Cánhơ cũng cho là phải; nên chỉ ngai đã bảo làng Tân-an đứng xin, và quan Chủ-tỉnh đã y phê một sở công điền 4 mẫu cách châu-thành Cánhơ vài ngàn thước. Hiện nay, đất đã có sẵn và có ít vị điền chủ đã hứa cho một số bạc, được lo tu bổ trong cuộc này. Vậy trong ít ngày đây ngai sẽ nhóm các vị trí-thức thân bảo ở châu-thành cùng hương chức hội tế làng Tân-an đặng tính sắp đặt các cuộc về việc chôn cất trong Nghĩa-trung. Chứng bản tính xong, thì sẽ khởi công đắp đất lên cho cao ráo, làm vuơn ráo, làm cửa vô ra, vân.vân.

Ấy vậy: nhà âm-rồng thì có thấy Chánh Tổng Định-bảo đang đốc sứ cho tạc ch

tạo, còn các điều khác thì có quan lớn chủ-quận châu tất hiểu bày; thế thì: cuộc Nghĩa-trung Cánhơ còn chẳng bao lâu đây mà sẽ thành lập.

Ái dân như ký, nãi dân chi phụ mẫu: thật đáng kính thay. ! đáng mến thay. ! đáng n.ợi thay. ! cho quan lớn Đốc-phủ Đốc-dại-nhân cũng thấy Chánh-tổng Trấn đạ-nhân làm việc công ích cho dân; vậy Bôn-Báo chúng tôi cũng vì việc công ích này xin đề lời bia tặng cái ân đức của hai ngài bửu trượng cho dân chúng.

Trong mấy tỉnh khác, tỉnh nào chưa có lập Nghĩa-trung cho đồng bào ta gởi xương khi vận cảnh, tưởng cũng nên noi cái gương Cánhơ đây mà làm theo. Ấy là một nghĩa-vu đáng thi thố xin chớ bỏ qua.

An-Hà

Bàn về cách hát bội Annam

Nghe nói tới hát bội Annam ai cũng nô nức, từ già cho chí trẻ, từ gái cho tới trai, ai mà chẳng ưa, ai mà chẳng thích; nhất là trong mấy chốn hương thôn, khi kỳ-yên, lập miếu, khánh-táng lạc-thành; chỉ có hát bội mà giúp vui hơn các cuộc chơi khác, cho đến đối chen lẫn nhau mà đứng, xô đẩy nhau mà coi bởi vậy có lời nói rằng: Để ai làm nên đám hát.

Thật vậy, hát bội là một cách ch.ể t.át hay, truyền tình giới, có tư tưởng, đủ thể cách, đáng cho là một cuộc biện bố rất mẫu nhiệm vậy. Lại đó cả thất-thoà, ngũ âm, cho nên khiến khách bàn-quan

ngồi đấy lúc cười vô bụng, khi nhần nhiều má; thêm xen lẫn động phù, động trầm, tiếng khoan, tiếng nhạc; ng.ở là l.ầu Tấn ca dẫn-phụng; hay là cung Nguyệt vô nghê-thường, lại gồm cả luân thường phẩm-cách chỉ cho ta thấy hiền, lương, trung, chánh, gian, giảo, nịnh, tà, tham, ô, bạo, ngược, mà phô bày một cái xã hội đấu cách bao lâu cũng biến nhiên như tạc; tuy cuộc ngoài tai mắt, mà cũng hay triền nhiễm vào lòng người; ấy là một nghệ ch.ế t.át độ rất khéo khôn thay. !

Văn nghệ hát bội của ta có ra từ đời nhà Trần; cũng noi theo thức lệ của người Tàu mà duy truyền xuống; cho nên ta xem tấn tuồng nào cũng lấy sự tích của Tàu làm qui tắc, nào là chính nam phạt bắc thảo khấu binh ph.ên; đấu cho có bày ra tấn tuồng nào lạ (tuồng đồ) thì cũng bắt ngoại nước Ngụy, nước Tề, đời Đường, đời Tống, kếp mặt đồ, tướng mặt đen, phiến đặc lông công, n.gh. râu l.ầu quăn. Lấy trong đại ý tấn kịch mà bàn, thì tấn nào cũng như tấn ấy; ban đấu thì nịnh hưng thời, tru.ang thất thế, kếp hoạn nạn, đào thờ thao, dần dần kết cuộc lại thì n.gh. suy, tru.ang thắng, kếp thì đồ, đấu kết duyên, vua lên ngai rồi v.ân; mà ta hát quanh hát quăn cho tới mấy trăm năm rồi; chẳng không nhàm không chán.

Ấy có phải hát bội ta hay lắm chăng? xin đáp ngay rằng: chẳng phải tron hay vậy. Tuy đã biết cách ch.ể t.ác của người xưa thật hay; mà cách xếp đặc ngày nay quá đồ, đấu có nhiều kẻ hăm mộ đi coi hát cũng bởi thói quen mà ra; là vì ta coi từ lúc trẻ cho tới già (bởi còn

bóng trên tay đã biết coi hát rồi) coi từ o.ăm này qua năm n.ọ, coi đã thuộc l.ầu đi rồi, coi cho đến đôi tên kếp hát chưa xuong tên đã biết trước; khi n.gh. đóng trống thì b.ôn ch.ôn, mà bảo sao không b.âm mộ cho đặng.

G.ăm lại coi hát như vậy chẳng có b.đ. ích cho ta chút nào cả, vì hát nam, tuồng khách, tích cũ tục nay; chỉ ch.ở ông Bịch thanh ông Nh.ưu-quí là trang khu.ỹ nước đ.ục trời, mà chẳng biết ông Lê-Duyệt ông Nguyễn-Thành là t.oi ph.ò vua giúp chúa; ấy có phải là đem danh giá của người mà n.ên, lấy o.ai phong của mình mà đấu, há ch.ả g. buồn cho đó lắm ư. ? !

D.ẫn rằng: coi hát là đến tập c.ổ, sự n.ào hay thì t.ất ch.ước, gương nào xấu thì t.à ch.ừa ra, vậy ch.ớ từ đời Di.ên, Lê sắp xuống ta lại chẳng có sự hay gương tốt hay sao? lại b.ò b.à ba cuốn tru.uyện Tàu, thêm bày những tuồng quái dị; tr.é đấu xu.ân vì m.ê m.ẩn mà mất t.ánh tự-nhiên; tr.ái vì kia mà quên sự sách đ.èn, g.ái bởi đó mà bỏ nghệ canh cười.

B.í phu chẳng phải bao bi.ếm bạn hát n.ào; chỉ lấy l.é ngay mà công lu.ận vậy thôi. Sách có câu rằng: mu.ôn việc ch.uyển vi theo thời thế, thời thế củ ta làm l.ối củ, thời thế mới ta làm l.ối mới. Đến nay dân 1 ngày 1 tư tưởng mới, đời 1 ngày 1 canh cải n.hiên, mà ta chẳng ch.ể t.át theo thế thức kim thời; thì chẳng là tr.ái tai ch.áng mất lắm sao? Đấu cho di.ễn tấn kịch nào n.ào n.hiệt; là tấn kịch chi.ến đấu; gọi thấy r.ùa thư phù đ.ộc ch.ủ, ti.ên từ đ.ộn thổ th.ăng thi.ên, Kim-Đ.ĩnh s.ái đấu thành binh; Lê-H.ê di san đ.ảo hải thì thấy chung xuong m.ếu, leo lên gh.ế

múa cây rọi, nhắc cái rương gấm cùng là kỳ vậy! Thử cho một người đi quốc vào xem họ có hiểu là sửa soạn đi đâu chăng? lại thêm chột chột e khi chịu không nổi cách náo nhiệt của ta nữa khác.

Và kếp hát ta phần nhiều không học thức, chỉ noi nghề ca xướng mà độ thân chàng tập rèn bao lâu, không học hỏi cho đúng, miêng 1 đêm 5, 7 các cùng xong; 1 thứ 8, 9 đồng cùng phải, bất khi quên khi nhớ, tiếng đã tác lại khan. Thế ấy bảo hát ta hay như hát người sao cho dặng.

Đã biết hát hay nhưt thỉnh nhì thủ, là tiếng tâm sao cho có điệu có từ, bộ tịch phải ăn khuôn ăn rập, có đâu ý sức mạnh nhảy tuồng mô hôi hột, ngóng cổ la nghe choát chúa lỗ tai, vai Trương-Phi nóng làm sao mà nóng từ trong nóng dần tới ngoài; bộ Giảo-Kiểm liếng cho đến đổi chỗ đứng chỗ ngồi cũng liếng. Thêm trống chầu trống chiêng; hiệu hò hét la vang, dặng dục lòng khách khán tròng, mà thâu tiến cho nhóc túi. Đã biết người coi đông thì có lợi, mà phải chế độ từ nàh; chờ thấy dắc dắc rồi mở cửa mà rước hoài; chặt như đóng nêm, chen như gai mấn; còn chú rập thì hóa phép ăn nước voi e cho khó coi lắm mà!

Lỡ sao trong cuộc diễn hí của ta dần dần sửa lại, cho dặng tiếng người khen thì là qui lắm đó.

Vả bi phu không thạo nghề ca xướng mà tánh hay thấy phải thì khen, thấy quấy thì chê, mà để lời nghị luận trên đây, cũng có tiếng rằng lời bình luận quá cho nghiêm-khắc; lại có khi mang tiếng hay nói mà chẳng hay làm. Đã từng trông nom theo ý các tòa soạn báo

cũng muốn chấn chỉnh nghề ca xướng ta lại cho rành. Nên bi phu xin nói điều mà bản góp mấy lời vấn tặc, ngõ cùng bực ưu thời mãn thế cho lời này là nhằm lẽ, thì bi phu lấy làm may mắn vậy.

Lương-văn-Thông
Hậu-Thạnh Trảo

Nhà thương ô môn

Nhà-thương Ô môn soạn tạo từ năm rồi chỉ năm nay công việc đã hoàn thành Ấy cũng bởi nhờ sức quan Huyện Chủ-quận Trương-văn-Nga hết lòng lo lắng, lại nhờ ơn ông Bùi-ngọc-Du Phó-tổng Thời-báo cho một số đất và nhiều vị điền chủ trong bốn quận bảo tâm quyền trợ nên cuộc phước thiện này mới thành lập được đồ sộ như thế. (Cuộc này đã có tờ bày và có nêu qui danh của các vị điền-chủ lạc quyền nơi An-Hà số 181, trong ấy có ông Trần-tấn-Thạnh Hội-đồng Địa-hạt cho 6.000\$)

Từ tháng Septembre 1920 đến nay, tuy nhà thương này lập chưa thành, song quan trên đã có cho quan Lương-Y bốn quốc là ông Nguyễn-văn-Cường và hai thầy Diêu-dương là Tổng-phước-Trưởng và Nguyễn-văn-Ứng đến nhà công sở Thời-thạnh (sở tại) cho thuốc cứu bệnh mỗi ngày. Như tháng rồi đây tại Ô môn bị thiên thời phát dậy, sở nhà-thương này trước là Lương-y sau là Diêu-dương đóng tận tâm: lớp cứu bệnh tiêm thuốc, lớp bày thế ngăn ngừa sự truyền nhiễm, chẳng chỉ mạng dân phải mang về hình ấy chẳng ít. Thật là một cuộc lập ra rất hữu ích cho bá tánh chẳng cùng.

Nghe dân bữa 1° Mai tới đây, nhà-thương này sẽ ăn lễ lạc-thành được mở cửa cho bệnh vào nằm và những đường-phụ đến đó thai sanh.

P. B. Đ.

Tự do diễn đàn

ĐỌC LẠI MỚI RÕ

Đọc khoản «Tự do diễn đàn» trong báo An-Hà số 209 ngày 14 Avril này của ông Huỳnh-dức-Hòa «Cáibè» bao biếm tệ danh và ông Bá-ngộ-Mai về cái vấn đề công tử chẳng giám nói đích danh, con nhà trâm anh háy là quân dè tiện để nói chi dòng dõi cho choán cả tờ báo, v.v.

Tựa ông Huỳnh tiên sanh! về khoản «Công-Tử» bi nhân có nói rõ trong báo An-Hà 193, chỉ que quán con cháu nhà ai tánh tình bao nã, kể số 193 tiếp theo về khoản «Đông-thỉnh tương ứng» của ông Bá-ngộ-Mai là người có con mắt tinh đời để thêm cho bọn ấy là Bào-Buru và Bàn-tư-Trung cho rõ mặt. Bất kỳ là tờ báo nào khoản nào mà có bàn đến nói giống họ Bàng hay là phường công tử hột, bao, cám, vắn vắn, thì chừ đọc giả đều choán biết trước rằng: là bọn ý thế hiệp người, là phường sâu dân một nước, làm hại cho xã hội làm nhục cho quốc dân, ai nghe đến cũng cảm hờn tức giận. Duy có một mình ông đây muốn ra tranh đường ngôn luận lẩn nẩy, ông cho là kiên sơ nên chẳng giám nói đích danh. Ông Huỳnh tiên sanh ôi! Bi nhân thuở nay có tánh hay thương kẻ thiệt thà, ghét kẻ hại người ích kỷ, bất kỳ việc chi năng thuyết thì năng hành, dầu thịt nát xương tạc

cũng không thối chí. Xin ông đọc lại khoản «Phận làm người» trong Thời-Báo số 117 ngày 23 Juillet 1920 thì rõ. Ai kià bi nhân còn chẳng nề, huống chi là bọn hổ giả hổ oai này, bởi nó cậy trước ý quyền mà há hiệp nhiều người như bị đè dưới ngà hành san không phương vùng vẫy. Ai nghe đến danh tánh háng cũng đều chặc lưỡi than dài, thử hỏi tại Vinh-long đây có ai dám làm chi háng. Bởi thấy tình đời đường ấy nên chỉ bi nhân chẳng nề hổ huyết long đàm quyết ra tay trừ khử (sát nhưt miên mà cứu vạn thữ) ấy là vì nghĩa mà làm chứ không phải vì tiền mà lừa theo kẻ quấy. Lâu nay chưa chỉ rõ danh tánh háng vì còn đương bữa lưới thưa, chờ cho bọn tàn ngược đó ra phản đối đầu chi sẽ chỉ rõ các tội ác chắt chừa đây đây rồi ra tay trừ cho tuyệt gốc. Lời kêu ca lâu nay đó chẳng phải vậy rồi bỏ qua, rồi đây cái sở hành ra sao ông cũng rõ.

Thưa ông! bi nhân không bất chước như ông V. K. T. bất phục sáu vị Chủ bút phê bình cuốn V. S. C. N. mà cũng không noi theo ông N. D. bao biếm ông V. của ông chỉ đó, vì mỗi người đều có trí ý riêng. Bi nhân xin nhượng lại cho ông ra mặt ra tài mà luận tiếp.

Thưa ông, ông e cho phận hèn này bài bát với ông B. N. M. một trường ngôn luận dơng dài về cái vấn đề công tử, dầu ông mà không lo đến thì cũng chẳng khi nào sanh ra trường ngôn luận đó bao giờ. Ông Bá-ngộ-Mai và phận hèn này dầu muốn nói đến việc chi cũng tỏ cho nhau biết trước mà tương luận cùng nhau, chứ không phải như đũa vô tâm hề thấy đâu thì nói đó.

Trần-quang-Minh

Tình đời hay xây đổi

Gần cuộc đời đình hờ tiên trưởng
lẽ ấy là thường, tứ tuổi còn xuân, đầu
dinh xương rắn: tình đời xứ vẹn, sự lý
sao thông, song vì tứ tánh hay ghé mắt
thấy chỗ kia xem chỗ nọ, thấy cuộc đời
xây đổi, cố hóa vực, vực hóa cồn mà
bất ghê bất gớm. Nhì như trái đất,
nào ai có thấy xây đổi đi đâu, song cũng
còn xây xây đổi đổi, lại có lúc nghiêng
chính. Còn như mặt trăng là oái ánh,
sáng khắp Hoàn-Cầu cũng còn có khi
tròn khi khuyết, khi tỏ khi mờ, hướng
chi cuộc đời ai mà khỏi suy khỏi than.
Rất đời như Hàng-Tín xưa còn phải
khóa ha chi nhục thay, hướng chi nay
mà chẳng có kẻ vầy người khác. Nếu
chẳng có tam phẩm chi nhơn thì sao
cho biết ai thấy ai tứ, ai khó ai giàu;
chỉ chữ nhục vinh chính xét, thì bực
thượng-lưu, trung-lưu sắp đến hạ-lưu
ai lại không chán hiếu. Ôi! tứ lại thấy
trước mắt tứ, nhiều vị vì quýt cao
thượng, dặng sự giàu sang rồi thì là
rắn rồi rồi, kẻ nói phụng. Thế mà
những kẻ xu thế phụ quyền, dạ dứa
bản phải. —Hỏi sao mà dạ dứa bản
phải —Thưa phải đó là phải trước mặt,
phải theo thời, theo thế, chứ thế cùng
thời tận rồi, thì có phải gì đâu. Than
ôi! nếu vậy thì cái khi phải, khi quýt
này, át đến hậu nhứt rồi thì là cũng
bằng nhay đó.

Sách xưa còn nói: «Thiên-địa tuần
hườn châu nhi phục thủy» thật là phải
lắm.

Hỡi ai ơi! xin khá nghĩ cho cùng.

NGỌC-DIỆP

Nhàn đàm

Một ngày kia trong lúc chuyện vãn
GIẤY bèn trách VIẾT rằng: anh nầy thật
là khá ở, ngai thân tôi da thịt trắng tươi
mịn-màng biết mấy, cũng chẳng cần
cơ chi đến anh, sao anh nỡ đành đem
mực thoa cùng, làm cho có vằn có vệt
khó coi quá...!

—Chú mày chỉ biết trách mà không biết
xét: da thịt chú mày trắng, mịn, đẹp,
phải chứ...; nhưng mà nếu ta không
đem mực thoa lên để nói những điều
ích quốc lợi dân, những văn hay chuyện
ngộ, thì thân chú mày tuy trắng đẹp,
song nào có giá trị gì...?

—Ich quốc lợi dân thì tôi chịu; song có
nhiều khi anh đem những câu châm-
khuy ngạo-bán người nầy người nọ, thì
anh mới nghĩ cho sao...?

—Cái đó là một tay duốt sáng, một vị
thuốc hay, làm cho người biết điều tẻ mà
tự hồi sữa mình, vì ở đời ít ai biết
đặng lỗi của mình làm, tục ngữ Langsa
có câu: *On ne voit pas la poussière dans
ses yeux*, để ai thấy rất trong con mắt
mình dặng, cũng phải nhờ người khác
chỉ giùm cho; nên lời châm-khuy, câu
ngạo-bán mà được cho người ăn năn
sửa thói tẻ, há chẳng rằng hổ ich cho
người ru...!?

Bến đây GIẤY hết cái nĩa, VIẾT bèn
lát dấu mà than rằng: Ôi! làm phải
chẳng thấy ai khen, bằng có châm-khuy
công-kích một đôi điều cho người hay
mà sửa tẻ, thì thấy có kẻ bươi-móc chê-
bại cùng là lạ cho...! Thật là ở đời rất
khó...!!!

Hứa-Xương

Văn uyển

CÁI MẶT TRỜI

Hình xem tuy nhỏ thế mà to,
Một tấc lòng son nhuộm bốn mùa.
Hé cửa kiến khôn non nước chói,
Bờ con mắt ngọc đất trời thua.
Cờ đời dân bể xe không ngàn,
Cái cuộc vắn xây, thấy đá thừa.
Thức tình năm châu trên thế giới,
Dạy mà nông ná bước tranh đua.

CON TÂM TỰ THUẬT

Xấu mặt như mình nhl chơz xong
Giúp đời ngày tháng quán chi thân
Chính mình với nước đư trăm trận,
Rút ruột giãn tư biết mấy vòng.
Chở ở chà cây không bỏ phận,
Bữa ăn miếng lá cũng no lòng,
Thế tình riêng nghĩ thêm ngao-ngán.
Ấm cật mấy người biết xét còn?

T. Q. Tiến

CON YẾN

Cũng loài động vật, cũng loài chim,
Ta nhấm mình ta nghĩ cũng xinh;
Ngày tháng đưa thoi miếng thủy khí
Đi về mặt mặt cảnh dương xuân.
Nghiên mình xuống đất mau như nhán
Chớp cánh lên trời lệ tợ tên.
Liếc-thấy nhơn tình cười vỡ bụng,
Ăn sao nước miếng cũng ăn đành.

Lại-thành-Thập

BÌNH-THỦY DƯ NGỌN

Dậm ngàn trời gót bạn đôi ba,
Bình-thủy dạo chơi thú mới là.
Ngoài rạch hình qui còn mấy khóm
Bên vòm nóc phụng dưng năm toà

Sớm trưa chài lưới người thông thả
Ngày tháng nông tang kẻ lại-qua
Cảnh lịch bốn mùa xem tợ vẻ
Ra về còn hẹn ở lòng ta

Hứa-Xương

Nam.kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu... ngày 22	Avril... 6	190
Thứ bảy... ngày 23	Avril... 6	80
Chủ nhật... ngày 24	Avril... id	
Thứ hai... ngày 25	Avril... id	
Thứ ba... ngày 26	Avril... id	
Thứ tư... ngày 27	Avril... id	
Thứ năm... ngày 28	Avril... id	

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy mỗi tạ 100
kilos là:
Thứ sáu ngày 22 Avril. 3\$40 tới 3\$65
Thứ bảy ngày 23 Avril. 3 35 tới 3 65
Chủ nhật ngày 24 Avril... id
Thứ hai ngày 25 Avril... id
Thứ ba ngày 26 Avril... id
Thứ tư ngày 27 Avril... 3 40 3 65
Thứ năm ngày 28 Avril... 3 40 3 70

cantho

RỦI-RO VỀ XE HƠI

Chiều bữa 23 Avril nầy, lúc 5 giờ
tan học, một cái xe hơi số 1344 chạy
đến khúc queo đường nhà-thương,
học trò thấy bèn nép trong lề đường
mà tránh, thỉnh linh xe hơi lại rần vô
lề đường, đụng gậy cây vòng, cẳng
nhắm một đứa học trò 11 tuổi. Thương
lịch: nơi ống chơn tả bị tét một đường
thấu xương, trên đầu và trông mình bị
đập trầy. Thương lịch tuy trọng, song
tưởng cho tánh mạng đứa học trò nầy
chẳng đến nỗi phải bại. Cũng là may
thay...!!!

Sở tuần-thành bay tin đến khán duyệt

có đây đem đũa nhỏ vào nhà thương dưỡng bệnh; còn tên sếp-phơ điện về bắt lấy án-kết giải qua Tòa.

Đôi lời lược-luận. — Thấy sự mau và nện của xe-hơi ai cũng muốn đi, song nghĩ đến sự rủi sự hại của nó mà khá bủi bủi. Các báo tây, nam mỗi ngày đều có đem tin rủi-ro ghê-gớm của xe hơi, phần nhiều thì bởi nơi sự vô ý sự ý-tải của các người cầm bánh mà ra. Hẳn thật vậy: mọi người ai cũng thấy ai cũng in vào trí cái tai báo-thắng của mấy cái xe hơi thật là mau, thật là tiện biết mấy!!! Còn khá ở khá ty cho những kẻ ý tại, dụ: tôi, báo háng, xem mạng người nhẹ quá lòng, không kể luật công trước mắt.

CHÉM CHẾT

Ngày 23 Avril tại làng Nhơn-ai (Cán-thơ) có xảy một vụ sát-nhơn có tích như sau đây: Nguyễn-văn-Ứng 23 tuổi là cháu kêu Lê-v-Thuộc 46 tuổi bằng cậu. Thuộc thiếu Ứng 5\$80. Ngày đó 24 Avril lúc 6 giờ chiều Ứng kêu Thuộc về nhà của Ứng mà đòi số bạc thiếu (2 nhà ở cách nhau chừng 200 thước tây) Cậu cháu cãi lầy với nhau một hồi sao đó không rõ? Ứng nổi xung xách dao lớn chém Thuộc một dao vô bụng đứt bao-tử và lá gan. Tri hô lên, láng giềng hay đến bắt tên Ứng và chở tên, Thuộc ra nhà-thương, song Thuộc bị thương rất nặng chưa kịp đến Nhà-

Thương, thì lãnh mạng đã tu du tử hĩ...! Chẳng cần nói, lẽ khán quan chúng rõ sát-nhơn quá rồi, Thuộc bị giết, Ứng lẽ nào được thông thả sao? Nên chi: lệnh Tòa đây đem thầy tên Thuộc cho quan Thầy mổ khám vết-tích, còn tên Ứng thì vào khám-na để chờ ngày phân xử.

tayninh

HOẢ HOẠN

Trong đêm 22 Avril lúc 2 giờ khuya, có xảy ra một đám hoả-hoạn rất to tại chợ Tây-Ninh thiêu hủy trót 20 căn phố.

Duyên cớ bởi đâu mà ra chưa rõ chắc song sự hao tổn trong cuộc này phỏng tính chừng 30.000 người bạc. Mạng người vô hại.

Salgon

GIAN HÙNG QUÁ

Tên Nguyễn-văn-Đoàn lối cúi thang Decembre năm ngoái lừa một người kia hết 8000\$ bông vải trốn ra Thượng-hải làm việc ở nhà băng.

Đến nay mới tiệm ra, có giấy bắt anh ta về.

Đến lên khán, còn vợ thì về nhà của anh ta tại Phú-mỹ (Giadinh). Kể đó M. Jean Frasse ở dưới tàu Dalny lên cơ bắt rằng có người ăn cắp của y hết một cây kim vàng có gắn xoàng, một cái giấy 10.000 roubles và một cái giấy 5 roubles. Y nghi cho hai vợ chồng tên Đoàn lắm.

Thật vậy, sở nghi ấy chẳng còn lắm, xét đồ hành lý của vợ anh ta thì tìm được cây kim vàng còn bạc tiền đâu mất.

sadec

MAN GÓI THẮN XONG

Cách được một tuần nay cô Trần-thị-C. con gái của ông H. tại làng Tân-lộc (Lai-vung) đã mang gói thắn xong, song đây chẳng phải là lên ngang mà tức là theo thằng Liếp lên cù lao, làm việc rùm tai thiên hạ.

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)

par Trương-quang-Tiền

V

Má hồng dễ tủi cho ai,

Đời người như thế có hoài uổng công.

(Tiếp theo)

Lẽ dĩ nhiên, không đời Thu cũng đi, là vì khác bạc quá mà ở chịu sao cho nổi. Chàng mà nhứt định trốn đi đây là cũng bởi dóm thẩu đảo nhân tình, thật không còn một mảy nào mà gọi rằng nàng tương đến thân hèn, bầu ngờ không tình cũng ghê. Thu nằm đêm suy nghĩ, nỗi riêng như chỉ rơi nước khóc hồ người cười cũng lờ cười, tương mấy đoạn sụt sùi mấy đoạn.

Bởi vậy cho nên: chàng mới thừa lúc vắng thoát khỏi nơi nọc rắng miệng hùm thoát được rồi bước ra đi lòng lại dằn lòng: một lần như vậy cho biết, từ rày sắp tới cũng nên đứng nghe, đừng nghe theo cái lưỡi không xương, đừng tham lục tiếc hồng mà chết...!

Từ ngày mà Thu trốn ra rồi, chẳng biết sao, cứ hăm hăm muốn giết, giết cho dặng Ngọc-nương, thế cùng nàng chẳng đợi trời chung, chờ cứ để mà ăn-ấp cái sâu cái khổ, cái oan-khức trong lòng hoài, thì có ai mà rõ biết cho ta, cho hay: trên-tuy có nguyệt minh, nhưng

mà: nguyệt nan chiếu phúc bốn chi hạ. Thật vậy! cũng bởi nguyệt nan chiếu phúc bốn chi hạ, cho nên thằng Thu này, mới ra thân sống dọa thác dài, trót dục chằm chằm đá lăm tay, ngổn mà rửa rửa hoài không sạch.

Càng trải-trọc ruột càng như dao cắt, càng nghĩ suy càng tức tới lòng, chẳng biết phải ma dắc lối hay là quí đem đường, cho nên: cứ tìm chốn đoạn trường mà đi...! Ấy mới biết: biển tuy sâu, nhưng mà, biển có đáy muốn dò còn dặng, tấm lòng người nam hiển khó lường thay, này Ngọc Hạnh! thời thời ta cũng nguyện cùng mi: thà chẳng chung dập đất đội trời, người đương thế kẻ tuyển dài cho rặng. Thế mà biết sao? mạng như chỉ trọng, thêm nỗi nàng phong cầm xử là, trót năm chưa bước căng khỏi nhà, sớm chỉ tới không ra khỏi cửa.

Thu liệu hết phương, lo hết kế, nhưng mà lo liệu cũng không ra, lúc này ngoài sự chắc lưỡi căng răng, châu mày tìm ruột thì chàng chẳng còn biết chi nữa. Ngơ-ngơ ngẩn-ngẩn, như đại như ngầy, nhờ nhà quen dùm đồ thắn ngày, chẳng phải dùm đồ dặng mà dập nổi thắn, lấp mạch sâu, không! chắc không phải đây chỉ là dùm-đồ dặng thừa cơ, nấu hạ sát nàng rửa hận.

Một đêm kia Thu nằm trần-trọc, chẳng biết sao, ngủ không dặng, mà thức lại xốn xang, cứ thờ ra thờ vào hoài, thêm bóng trăng dọi dọi, dường nhắc đến việc riêng mình, nhắc đến nỗi đau đau, khiến cho người buồn lại gặp cảnh chẳng vui, xót lòng dòi đoạn. Lẽ dĩ nhiên, nằm nhà mà trần-trọc, thôi thì!

thả mược cỡ giải khuấy, mà bây giờ
mới biết mược cỡ xi dầy — theo ý tôi
tưởng nếu chẳng làm thì — chẳng chẳng
mược cỡ xi khác nữa là thả theo mấy cái
khách phòng, coi hoa cưới với nguyệt.

Thật vậy! những bợn đa tình, gió
trắng lưng tôi, thì có cái thú nào là
thích hơn thú ấy, còn có cái vui nào là
quá cái vui này, vui mà lãng-lộc đá,
mà mê mẩn đời, vui đầy thán, cười
trót đêm, vui cho đến trăm ngàn đó
môt....! Tình vậy nên Thu lấy áo mặc
vào, rồi bước tìm vui giải muộn.

Đi cho đã thế rồi, không phòng nào
là không lên, không nơi nào là không
tối, tâm vui nhưng mà vui không dưng,
không phải chốn đông không mông
quạnh. hay là cũng cốc thắm sơn chi mà
nói chẳng vui, vui thật! có đâu mà vui
bởi xứ Saigon, ngựa xe như nước, áo
quần như nêm, cũng dập diều là gió
chành chim, lớp Tống-Ngọc lớp tìm Tư-
Má. Thế mà cái vui này là vui của khách
phong lưu, của phường sơn phấn, chớ
đối với Thu thì chính là một cái bề thắm
không bờ, một cái sáu xuân vô hạn.

Đồng hồ chợ gõ mười hai giờ, chàng
dự mình, biết canh đã khuya rồi nên
mới lần bước trở về, lúc ấy tiếng xe
ngựa vẫn tanh, trên đường khách tới
lui cũng bớt. Cảnh trông ra như vẽ,
trăng trong gió mát một màu, còn đang
ngắm cảnh ấy chợt tình này, bên đường
bỗng nghe có tiếng người kêu: "Anh
hai! Anh hai! đi đâu khuya lắm vậy?"

(Sẽ tiếp)

Lời rao

Lời rao cho bọn dân dưng hay: kể
từ ngày 21 Avril 1921 thì kinh Đức-phủ-
liên đã lo đảo thêm. Cấm tàu thuyền
không được đi.

Chừng nào rồi, sẽ có giấy cho hay.

Sadeo, ngày 24 Avril 1921

Ký tên: Quan Chánh Tham-biện

Thuốc trừ chuột rất hay

Mới đây người Langsa mới bày ra
một thứ thuốc nước kêu là «Le Ratol»
để thuốc loài chuột rất thần hiệu. Thứ
thuốc này dễ trộn với cơm, hoặc
bánh mì, sữa bò, nước đường cùng
các vật thực mà chuột hay ăn, rồi
cho chuột ăn trong 5 giờ đồng
giờ sau khi ăn thì chuột phải chết. Một
điều tiện là một mình loài chuột ăn
nhấm thuốc đó thì chết mà thôi, còn
các loài vật khác: chó, mèo, heo, gà ăn
nhấm thì vô can, nên dễ dùng mà thuốc
chuột khỏi hại lây đến loại vật khác
và người ta ruồi ăn nhấm cũng vô hại
Một ve nửa litre giá 1\$20 phụ thêm ba
cát tiền gửi

Thuốc này ở Đại-Pháp người ta đã
thí nghiệm nhiều lắm đến được thần
hiệu, ở Saigon, Gia-dinh, Chợ lớn cũng
có thử rồi, thật chẳng sai lời chút nào
Có trữ bán tại Nhà-in Hậu-giang Cánh
muốn mua xin viết thư cho M. Trần-
đắc-Nghĩa Directeur de l'Imprimerie de
l'Ouest à Cánh thì thuốc sẽ gửi đến cho

La-văn-Trọng CANTHO

Bán sỉ và bán lẻ các sắc hàng tơ lụa,
hàng Tây, hàng Tàu, lãnh, xuyên
nhuộm tại Cao-lãnh. Hàng Bắc-kỳ.

Lương, bông, xuyên, the, lụa v.v...

Lãnh rộng may áo giá từ 6\$50 tới
7\$50 một cây.

Lãnh hẹp mỗi cây hai quần giá từ
6\$00 tới 6\$50.

Vải may mừng trắng và ngò lăm một
cây 20m40 khổ 0m80 một cây may được
một cái mừng bề dài 2m00 bề ngang 1m60
chừa cửa 0m80 giá từ 5\$00 tới 6\$00
một cây.

Mền tây bằng lông chiên nhiều cỡ lớn
nhỏ giá từ 5\$00 tới 20\$00 một cái.

Dù dờn bà các thứ màu, hột-gà, tiếm,
lá cây, nu, trắng giá từ 2\$40 tới 3\$40
một cây. Cũng có nhiều thứ dù dờn ông.

Có nhiều thứ satin đen và màu may
áo dài rất đẹp giá từ 14\$00 tới 20\$00
một áo dài.

Nón ul feutres và nón casques đủ kiểu
giày bottines de 1, và 2, hoặc hai màu,
giày bà, dép Bắc-kỳ. Đồ thứ đèn tây
chưng đá, chưng đồng, đèn manchon.

Chư quý khách ở xa muốn lấy kiểu
hàng (échantillon) hỏi giá, hoặc muốn
mua món chi, cứ tính viết thư cho tôi
thì tôi sẽ tính giá thiệt nhẹ, vì đã có giá
riêng tính cho bạn hàng chẳng hề tính
mắc bao giờ.

Hàng gửi theo cách lãnh hóa giao
ngân (Contre remboursement).

Nếu gửi tiền trước thì sẽ được trừ
tiền huê hồng 2% về cái phấu tiền trả
trước đó.

Gửi thư đế: La-văn-Trọng
Đường Kinh-Lấp
Cánh

Tôi chịu lãnh

Tôi chịu lãnh cất nhà, phố, bán đá
cát Núi Sập chờ đến tại bến. Lãnh
mua và bán lại các vật dụng, như đồ nữ
trang, giấy cầm đồ, đồ bỏ trong nhà
quần áo hoặc mới hoặc cũ, tất một lời
là: những món nào mà quý vị hết muốn
cần dùng, thì xin đem đến tôi mà
thương nghị.

Tiệm tôi ở gần nhà việc Tân-an (Cáo
phước) bán đủ các thứ thuốc tây trị các
chứng bệnh và đồ cần dùng theo cuộc
vệ-sinh.

Vậy kính mời quý vị, nếu có việc xin
cố gặp đến nhau, gọi là chẳng phụ
lòng người đồng bang trong bước
đường thương mại.

LÊ-KIM-ĐÁNH

(Cánh ville)

Máy vẽ hình mới bày

Người ta mới bày ra một cái máy vẽ
hình rất tiện, hình nhỏ muốn vẽ ra lớn
hay là nhỏ hơn cũng dễ, tự ý mình
vặn máy lên cao thấp. Lấy 1 miếng bìa
gắn vào từ nhiên lăm kiến trong máy dọi
hình xuống giấy, mình cứ cầm viết cứ
theo nét cái hình mà đó thật là dễ lắm

Có bán tại nhà-in Hậu-giang Cánh
mỗi cái máy giá 60\$.00-Ai muốn mua
hoặc xem cái máy đó, xin đến nơi M

Trần-đắc-Nghĩa Directeur de l'Imp-
rie de l'Ouest à Cánh.

Cáo bạch

Chúng tôi có một tiệm hiện tại ở V. HAT-LONG tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Olier số 1 để sửa lại Lito Landi đèn Manchons xe máy, sắt, máy đánh chữ, máy hát và máy may, bó g cùng các thứ đồng hồ, và v.v. Lại cũng có bán Manchons, Cigarettes và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chiring đèn trong nhà cho sáng thì chúng tôi cũng làm được; miễn là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin để như vậy:
 Nguyễn-văn-Chau
 115, — Rue d'Adran
 Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý khách đăng rở: Tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Catinat và số 130 đường Pellerin, như sau lúc châu chur quau từ chiều cổ từ công nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay. Vậy tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cho-su, bầu-đồng, bán đá cẩm thạch để mộ, có bán đồ các thứ con dấu Tây gửi lại, như là Dateur, Numéro-teur, Fototeur, Composteur, etc...v.v.

bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu giá rẽ đồ tốt mà làm mau, có in Catalogue để gửi cho quý khách nếu quý khách muốn cần dùng kiểu nào thì xin gửi thơ cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý khách.

TRAN-DUY-BINH
 Graveur—96 Rue Pellerin—Saigon

An phong

Bijouterie-soieries de Chine
 et du Tonkin
 CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quý khách đăng rở: tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, những là vân xuyên lảnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diệu lảnh thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chải tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẽ. Còn đồ mặc trắng như là: áo chầu, hoa tư các, cũng xá lục soạn bắc thảo, lục soạn thượng hạ đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, băng the, hương-lưc đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thơ đến, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, như vì nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi contre remboursement.

Caolanh: Nguyễn-xuân-Trước
 Cáo bạch

Có bán

Tại Garage Central de l'Ouest Cánh

5 Cái xe hơi mỗi cái giá 3.900\$
 2 cái hiệu Mitchell 6 máy
 1 " " Chalmers 6 " "
 1 " " Davis 6 " "
 " " " Rén 6 " "

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BAN KHEN
 DIPLOME DE MÉRITE - EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1920
 Cordonnerie - Chapellerie - Tonkinoise
 GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đăng rở. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LAM NON theo kiểu ÁU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết, NON làm bằng CÂY-MÓP thiết nhẹ, lớp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHAC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỂ MẢ. Tôi đã BÁN-SỈ đi LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NON VÀ GIÀY của tôi làm thiết kỹ càng và giá lại rẽ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÀN GIÀY-ĐA DA LẮNG GIẾP DA-LẮNG VÀ NHUNG đồ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUI VỊ xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hỏi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiết rẽ xin chur tôn chiều cổ cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG ta được thành lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Tiệm Hòa-mỹ Caolanh Có trữ mấy món hàng này tại Nam-Bác-Ai Trồn

Bốn hiệu có bán đủ thứ hàng tàu hàng tây, hàng bắc, và hàng vườn cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bốn hiệu xưa nay chuyên một n. hệ buôn bán, cho nên những hàng lơ-lựa của công lựa chọn chi kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm, làm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề phai màu bầu chur quý vị, muốn mua đồ bán lại, hoặc gia dụng xin gửi thơ quyết vào bốn hiệu sẽ lập tức gửi liền khi hàng đến chất là dặng vui lòng quý-vị. Hàng dịnh gửi contre Remboursement đem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Quả như: Huỳnh-đắc-Nghĩa kính mời

1— Các thứ rượu Tây, rượu Cam Qui các tườn.
 2— Giày nón của Annam làm.
 3— Đồ hộp, hiệu Exquises, Arachides.
 4— Các thứ thuốc của M. Nguyễn-khắc-Kiểm ở Tam-Binh.
 5— Xà-bong đen, hiệu con rồng và xà-bong con ngựa một sừng.
 Có bán thuốc: «Vạn-linh-Tế» «Nam-hoàn-tế» và «Trường-sanh linh-dược»
 Có cho mượn phòng ngủ nữa, xin đóng bảo chiểu cổ.
 Tiệm Nam-Bác-Ai vững vàng, nhờ ơn quý-vị, đồng bang tương tình
 Cửa tiệm NAM-BÁC-AI Lã-Mai

DỒNG HỒ HIỆU "LIP"

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

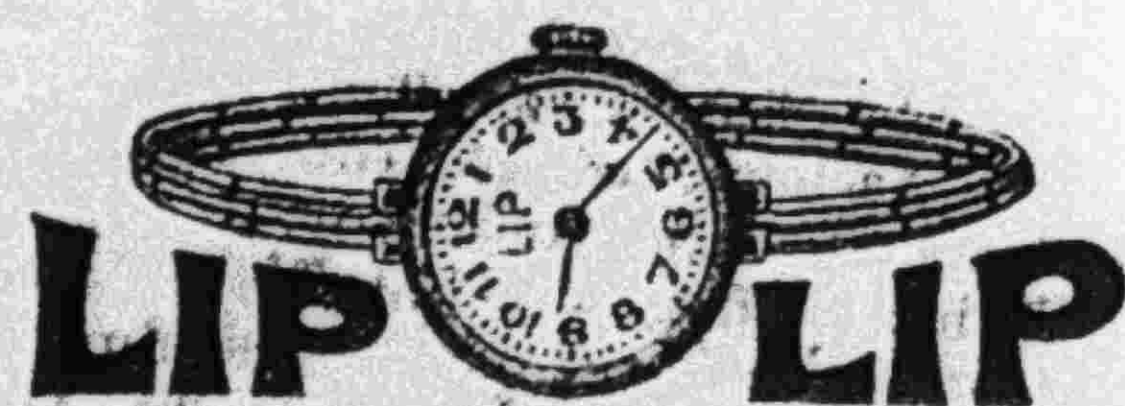
**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

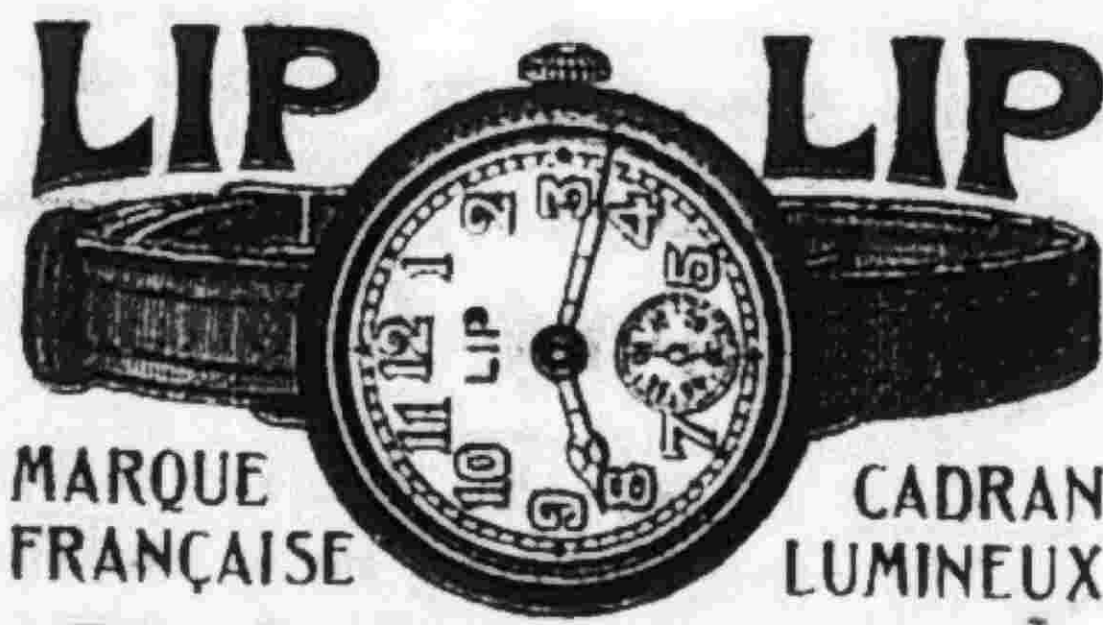
LIP LIP
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES
Platine, Or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
dùng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

LIP LIP
MARQUE FRANÇAISE CADRAN LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
LOUEST là hàng HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG Saigon, My
tho Cantho và Trávinh,

Thuốc diêm hiệu globe

TRÁI ĐẤT

Có gói 10 diêm

Có gói 20 diêm

Hút đá ngon, dễ đánh lâu được
không mốc, không mục.

Tại Hàng DENIS-FRERES có trữ bán

LOI RÀO

Kính cùng lục-châu đang có tại nh
In Hậu-Giang Cấn-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho Hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu
yết thi lợi truyền-rao, của ông DƯƠNG-
VAN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$00

Tiền gởi..... 0.24

xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cấn-thơ mà mua

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦN THƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu, chư vị nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
hương nghị.

Décortiquerie de Cantho

Quảng tài Thanh

Tiệm đồng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
vàm CANTHO

PHÙNG-CHIÊU— chủ tiệm

Kính cùng quý vị đồng hương, nay
tôi mới lập một trại đồng và sửa ghe
có sẵn và bè tiện bề tra và kéo ghe.
Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chủ tiệm này biết lễ nghi của người
An nam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chủ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tai-
Lại, ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiền đãi sĩ bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đồng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tai-Thanh thì rõ.— Cái xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

TIỆM

Trương-văn-Hanh
Sadec

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mười
đền khi đã (carbure) theo cuộc quan,
hòn, tan, tế, kỹ yên, Tân gia, hạ tạo,
khăn đen băng hiệu tây và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ và
ruột xe máy hiệu Michelin, giấy bìa để
đồ cỡ đồng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì ới thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gởi contre-Reimbursement
nhiệm là đồng bạc nhà thơ mà lành đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sáng bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần kham

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 1.000.000

Hàng này của Langsa và Annam dùng vốn lập tại Cánh-thor. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nội tắc một đến là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt. Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư nầy cho Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức. Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rỗng bán giá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh và bán lại khỏi trả tiền trước.

Máy vẽ hình mới bày

Người ta mới bày ra một cái máy vẽ hình rất tiện, hình nhỏ muốn vẽ ra lớn hay là nhỏ hơn cũng được, tự ý mình vẽ lên giấy, rồi vẽ lên một miếng kính gắn vào từ nhiên tấm kính trong máy dời hình xuống giấy, mình cứ cầm viết cứ theo nét cái hình mà vẽ thật là dễ lắm.

Có bán tại nhà in Hậu giang Cánh-thor mỗi cái máy giá 60\$.00. Ai muốn mua hoặc xem cái máy đó, xin đến nơi M. Trảo-đắc-Nghĩa Directeur de l'Impri-rie de l'Ouest à Cánh-thor.

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cánh-thor) có bán sách mới in rồi như: sách "Khuyến-sĩ ca" của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đó 10 thiên số và BỐN PHẦN CON TRẺ-PHẢI CƯ XỨ CUNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện "Hồn Tơ-Nguyệt và Ngủ-Phụng Lầu" của M. Trảo-văn-Hương tích đặt để rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đều tẻ mà chưa, sau cũng được giúp vui giải lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách "Khuyến-sĩ ca".....0\$25
truyện "Hồn Tơ-Nguyệt".....0 10
Truyện Ngủ-Phụng Lầu.....0 20

Ái mua nhiều sẽ đăng tính giá rẻ ơn

Nhà in Hậu-Giang kính cáo

Xin ghé mắt

Kính trình cho lục-châu chư-quân từ rõ tại nhà in Hậu-giang Cánh-thor có trữ bán đồ phụ tùng như: giấy, đèn rửa hình, carton dán hình 6 1/2 x 9; 9 x 12, 13 x 18, nước thuốc rửa hình. v. v.,

Có máy viết hiệu "Smith Premier" n°10 tốt nhất hạng, máy viết hiệu "Virotyp" giá tính rẻ luôn, xin đồng-bang chiếu cố.

Nay kính cáo.

Trảo đắc-Nghĩa.

Quản-lý: Ấn-quán An-Hà Cánh-thor

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thấy rõ tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh mì tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kín, có rỗng nước kiến lên không dăng, ruồi bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp hàng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muốn mua mật ong

Ái có MẬT ONG muốn bán mấy tạ xin đến nơi Bón-quán

An-quán An-hà Cánh-thor

Kính cáo;

AN HÀ NHỰT BAO

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cánh-thor) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles).

Bản hiệu mới mua nhiều clichés tốt.

Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gởi thư thì bản hiệu sẽ gởi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt hơn các nơi.

Nhà in Hậu-giang

Kính cáo

Entrepot de Vinhlong
Nguyễn-thành-Điêm

IMPORTATION EXPORTATION

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Hàng tạp hóa—Đồ hộp hiệu "Cassegrain"—Bánh mì hiệu "Lefevre-Utile" Rượu chát và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tân chế theo kiểu kiêu thời: Dầu thơm— Savon "Cadum" Áo Chemises của nhà chế tạo riêng hiệu "La Mondiale".

Xe máy và đồ phụ tùng xe hơi—Vỏ xe hơi hiệu "GOODRICH"

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) đều có lại thường hàng hóa như sau này: Bồn chế kiểu "Touquet": Ghế xích-đu -- Ghế có da (Fauteuils) Ghế ngồi (chaises) và đồ để phòng khách vân vân.

Rương đi tàu, đồ-nón, valises đồ vật dùng theo cuộc đi đường yên ngựa và đồ bắc kẻ (thầy đều bằng da thuộc).

GIÁ NHẸ HƠN CÁC NƠI—CÁCH GỬI HÀNG HÓA MAU LẺ LẮM

Nhà chánh tại Vinhlong (Thành) Đường Salicette. Tiệm nhánh ở Bắc-kỳ: 90-92 Avenue Paul-Doumer Hai-phong. 13 Rue du Coton (Hàng-trống) Hà-nội.

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây

HIỆU: TÂN-PHAT-LỢI

ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SỐC-TRĂNG)

Kính thưa quý khách nếu có việc đi Sóc-trăng đối lộ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tĩnh vì khoan khoái, lại có quạt máy và đèn điện; tất một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại vàng kỹ lưỡng vì cứ đo theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý. Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thật cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong. 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểm vàng ngọc, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đồ thủ. Dầu-ếch-săng-Sen (essence Shell) dầu nhớt để vô máy xe hơi (l'huile pour automobile) để vô máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thấp đèn xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu hơ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồ mới (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame) giày tây, giày (annam) dầu thơm áo thun mua bên tây lại (commandé en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gởi thư đến tôi sẽ lập tức gởi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính

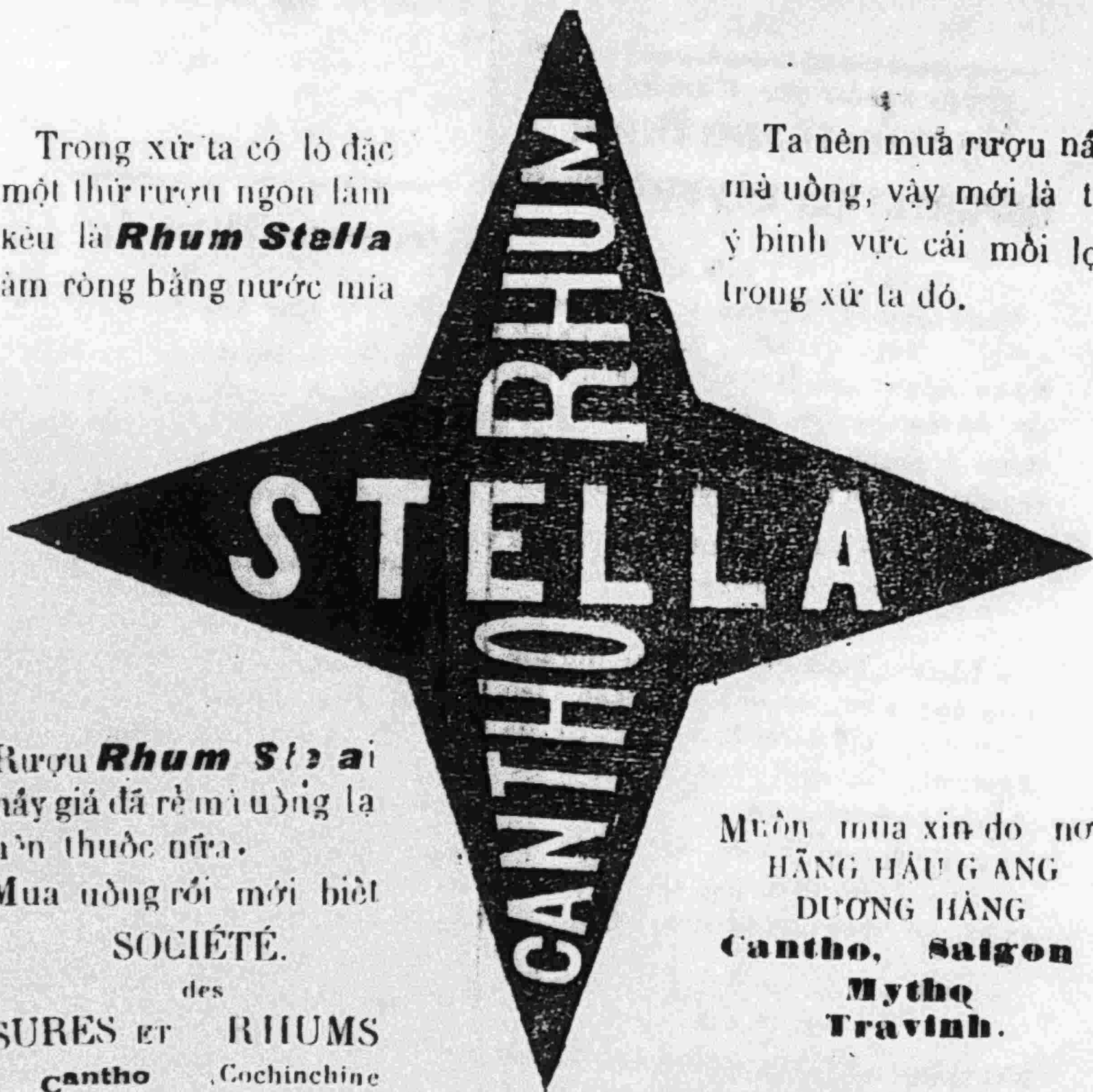
Trảo-văn-Gông

Bijoutier Pnom-penh

HỒI DÔNG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon làm
kêu là **Rhum Stella**
âm rờng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tổ
ý bình vực cái mối lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuốc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SURES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mua xin đến nơi
HÃNG HẬU G ANH
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh.

Vậy mối lợi càng ngày về tay đông chường.